

være en meget streng Bestemmelse, og jeg skal sige hvorfor. For det Første have Sparekasserne Ret til at kjøbe Kreditforeningsobligationer, og Kreditforeningerne kunne, som bekendt, gaa indtil $\frac{3}{5}$ af Taxationsværdien og det $\frac{3}{5}$ af Taxationsværdien efter deres egen og ikke efter Overformynderiets Taxation. Det synes meget ubilligt, at man vil opstille en anden og strengere Regel for direkte Ublaar end for indirekte, som jo kunne fremkomme ved, at Sparekasserne kjøbe Kreditforeningsobligationer. Det er jo ogsaa Praxis, at Kreditforeningernes Taxationer benyttes meget rundt omkring i Landet, ikke alene af Sparekasserne, men af mange andre Instituter. Jeg ser derfor heller ikke nogen Grund til at fravige, hvad Landsstinget i denne Henseende satte ind i Loven, men hvad Ministeriet efter de sidste Motiver ikke synes at ville gaa ind paa. Dertil kommer endnu, at denne Bestemmelse om, at kun Halvdelen maa udlaaes, let kan omgaaes, thi der er her ikke noget Forbud imod at laane Penge ud, om det skal være i aaben Kredit, det vil sige, uden mindste Sikkerhed, personlig eller reel, hvilket, som bekendt, flere af vore Banker gjøre og isølge deres Statuter have Ret til, og jeg ser heller ikke, at der er Noget til Hinder for, at Sparekasserne efter disse Regler kunne gjøre det. Endmindre er der Noget til Hinder for at laane ud imod Kautio. Utsaa kunde man godt tænke sig, at den, som i Genhold til denne Bestemmelse kun kunde faae Halvdelen at laane mod Prioritet, laante denne Halvdel derpaa og modtog Resten ved en Kautio-nists Hjælp. Jeg har ikke kunnet finde Noget, vere sig i Lovudkastet eller i Motiverne, der stred imod en saadan Fremgangsmaade. Hvad Sparekasssemidlernes Overflud angaar, saa hører jeg til dem, der mene, at Sparekassens Reservefond ikke kan være stor nok, og jeg skjønner ikke, hvorfor man allerede paa et tidligt Trin skal begynde at uddele det til disse specielle stedlige Diemed, som der er Tale om i Loven. Jeg finder overhovedet, at der er et kommunistisk Princip i den Maade, hvorpaa man hidtil er gaaet frem med Hensyn til Sparekassernes Overflud, thi ere disse Overflud Ingens, ere de herreløst Gods, saaledes som man synes at mene, saa tilhøre de Staten, men jeg skjønner ikke rettere, end at det maatte være muligt, trods den høitagtede Ministers Indsigelse, i alt Fald i Fremtiden at sikre sig, at Sparerne, som dog egentlig ere dem, der have Ret til dette, og ikke Sparekassernes Bestyrelser — de have jo deres Lønning — fik deres eventuelle Andel i Reservefonden i Forhold til den Tid, de havde havt deres Midler staaende deri. Der kunde gives dem et Bevis derfor sammen med deres Sparekasseregninger; det er jo muligt fuldt ud at beregne, thi vi have jo i den Henseende aldeles fortræffelige Regnemestre, som forstaa at beregne den Slags Ting til Punkt og Prikke. — Med Hensyn til Bogførin-

gen, Regnskaberne Revision og Decision skal jeg ikke gjøre en eneste Bemærkning. Jeg er enig med de Derer, der have udtalt, at Regnskabsvæsenet bør være i fuldkommen Orden, at Offentligheden af Regnskaberne Revision og Decision bør være fuldstændig, og der er jo vel heller Ingen-somhelst, der vil modsætte sig, at disse Bestemmelser blive staaende i Loven. En Ting er der derimod, som forundrer mig, det er muligvis min Feil, at jeg ikke ser, hvort det ligger, men det forekommer mig, at hele denne Sag slet Intet har med det høie Indenrigsministerium at gjøre, men at den derimod burde henlægges under Finantsministeriet. Vi ere nu ganske vist i dette Dieblit saa heldige at have en Indenrigsminister, som har vist, at han kjender til den Slags Ting og forstaaer at bedømme dem; men det kunne vi ikke altid gjøre Regning paa. Der er en Institution under Ministeriet, som for Tiden er beskæftiget med disse Sager, det er det statistiske Bureau, og det hører jo under Finantsministeriet. Jeg tror, at den bedste Sagkundskab i Henseende til disse Midler vil findes i dette Bureau og under dette Ministerium. Jeg skulde derfor være tilbøielig til at foreslaa, istedetfor Oprettelsen af en særlig Kontorchef under Indenrigsministeriet, som der her er Tale om, at disse Forretninger bleve henlagte til det statistiske Bureau, og at den ikke ubetydelige Sum, der, hvis alle Sparekasser gaa ind under denne Lov, vil fremkomme, og som jeg har beregnet at ville udgjøre omtr. 20,000 Kr. om Aaret, blev lagt hen til dette Bureau i Stedet for at bruges i Indenrigsministeriet. — Jeg skal endnu kun bemærke, at det jo gjentagende er blevet sagt her og stadfæstet af den høitagtede Minister, at de bestaaende Sparekasser have været saa heldig indrettede og saa heldig ledede, at der ikke er tabt en Dre ved en eneste Sparekasse, og jeg skal tilføje dette, at, naar Sparekasserne have kunnet ride den Storm af, som de have havt i de sidste 5 Aar, uden at der er fremkommet nogen Ruptur fra den Kant, saa er dette et stærkt Vidnesbyrd om, at de have hvilet paa en meget solid Grundvold. Dette indeholder tillige for mig et Bevis paa, at det ikke er paatrængende nødvendigt at ordne dette Forhold just nu, thi have Sparekasserne kunnet overvinde de sidste fem Aar, saa tror jeg, at de nu, da vi gaa en opadgaaende Periode imøde, let ville kunne staa deres Prøve. Imidlertid vil jeg dog opfordre det Udvalg, som utvivlsomt vil blive nedsat, til at tage under nøie Overveielse ikke alene om, hvorvidt disse Bestemmelser maatte findes usikrede til at løse den foreliggende Samsundssopgave, saaledes som jeg antager, de ere, men tillige tage hele Sagen under Overveielse og fremkomme med praktiske Forslag til Hinget. Jeg har nemlig den Anskuelse, at man vil komme til at gaa den Vej ved Siden af de bestaaende Sparekasser at oprette en Statssparekasse, saa-